

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO
TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIAN

ТОМ — LIII — VOLUME

Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових Книг, книга 4. — Seria
przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 4. — Série de
traductions des Saintues Ecrites et des livres liturgiques, livraison 4.

ЛІТУРГІЯ
РАНІШ ОСВЯЧЕНИХ ДАРІВ
СВ. ГРИГОРІЯ ДВОСЛОВА

LITURGIA DARÓW UPRZEDNIO POŚWIĘCONYCH
ŚW. GRZEGORZA DIALOGA

LA LITURGIE „ΤÔN PROHÊGIASMENÔN”
DE SAINT-GREGOIRE LE DIALOGUE

PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO.

- Tom I.** Seria statystyczna, zeszyt 1. Ludność ukraińska Z. S. S. R. Rozprawy T. Olesiewicza, O. Pytla, W. Sadowskiego i O. Czubenki. Cena zł. 4.
- Tom II.** Seria statystyczna, zeszyt 2. Tymoteusz Olesiewicz. Tablice statystyczne ludności ukraińskiej Z. S. R. R. według spisu 17 grudnia 1926 roku. Cena zł. 10.
- Tom III.** Seria ekonomiczna, zeszyt 1. E. Głowiński, K. Maciejewicz, W. Sadowski. Zagadnienia współczesnego gospodarczego Ukrainy. Cena zł. 4.
- Tom IV.** Seria filologiczna, zeszyt 1. Dr. Konstantyn Czechowicz. Aleksander Potocki. Ukrainski myśliciel-lingwista. Cena zł. 4.
- Tom V.** Seria prawnicza, zeszyt 1. Prof. A. Łotocki. Ukrainskie źródła prawa kościelnego. Cena zł. 10.
- Tom VI.** Seria pamiętników, zeszyt 1. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Cena zł. 6.
- Tom VII.** Seria ekonomiczna, zeszyt 2. W. Sadowski. Praca w Ukraine Radzieckiej. Cena zł. 4.
- Tom VIII.** Seria pamiętników, zeszyt 2. Wspomnienia. L. Wasilewski, M. Galin, S. Stempowski, A. Topezy-baszy, Tabouis. Cena zł. 4.
- Tom IX.** Seria podręczników, zeszyt 1. Prof. D. Doroszenko. Dzieje Ukrainy w zarysie. T. I (do połowy wieku XVII). Cena zł. 8.
- Tom X.** Seria filologiczna, zeszyt 2. Dr. Mikołaj Puszkar. Najmłodsza palatalizacja spółgłosek w języku ukraińskim. Cena zł. 3.
- Tom XI.** Seria ekonomiczna, zeszyt 3. I. Iwasik. Spółdzielczość kredytowa w Ukrainie. Cena zł. 4.
- Tom XII.** Seria pamiętników, zeszyt 3. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część II. Cena zł. 10.
- Tom XIII.** Seria historyczna, zeszyt 1. A. Docenko. Wyprawa zimowa r. 1920. Cena zł. 10.
- Tom XIV.** Seria filologiczna, zeszyt 3. Iwan Ziłyński. Mapa dialektów ukraińskich z objaśnieniami. Cena zł. 2.
- Tom XV.** Seria historyczna, zeszyt 2. Wojna ukraińsko-moskiewska 1920 r. Część I. Operacyjne dokumenty Sztabu Armii Ukraińskiej Republiki Ludowej. Pod redakcją generała W. Salskiego zestawił generał P. Szandruk. Cena zł. 10.
- Tom XVI.** Seria prawnicza, zeszyt 2. Prof. A. Łotocki. Autokefalia. Tom I. Cena zł. 6.
- Tom XVII.** Seria historyczna, zeszyt 3. Diariusz hetmana Orlika. Przygotował do druku Jan z Tokar Tokarszewski Karaszewicz. Cena zł. 6.
- Tom XVIII.** Seria podręczników, zeszyt 1. Prof. D. Doroszenko. Dzieje Ukrainy w zarysie. T. II. Cena zł. 12.
- Tom XIX.** Seria prawnicza, zeszyt 3. Prof. A. Jakowliw. Traktaty ukraińsko-moskiewskie w XVII–XVIII st. Cena zł. 6.
- Tom XX.** Seria ekonomiczna, zeszyt 4. Prof. inż. I. Szowneniw. Gospodarstwo wodne w dorzeczu Dniepru na Ukrainie. Cena zł. 2.
- Tom XXI.** Seria pamiętników, zeszyt 4. A. Łotocki. Stronice przeszłości. Część III. Cena zł. 10.
- Tom XXII.** Seria pedagogiczna, zeszyt 1. S. Siropolko. Oświata publiczna na Ukrainie Sowieckiej. Cena zł. 6.
- Tom XXIII.** Seria ekonomiczna, zeszyt 5. Prof. B. Iwanys. Gospodarstwo energetyczne Ukrainy i Północnego Kaukazu. Cena zł. 4.
- Tom XXIV.** Seria filozoficzna, zeszyt 1. Prof. D. Czyżewski. Filozofia H. S. Skowrody. Cena zł. 6.
- Tom XXV.** Seria historii literatury, zeszyt 1. Prof. S. Smal-Stocki. T. Szewczenko. Interpretacje. Cena zł. 7.
- Tom XXVI.** Seria ekonomiczna, zeszyt 6. W. Sadowski. Robocizna w gospodarstwie rolnym Ukrainy. Cena zł. 5.
- Tom XXVII.** Seria ekonomiczna, zeszyt 7. B. Iwanicki. Las i gospodarka leśna na Ukrainie. T. II. Cena zł. 4.
- Tom XXVIII.** Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 1. Leon Wasilewski. Kwestia ukraińska jako zagadnienie międzynarodowe (w języku polskim). (Wyczerpano).
- Tom XXIX.** Seria filologiczna, zeszyt 4. Dr. B. Lew. Ukrainskie tłumaczenie kroniki Marcina Bielskiego. Cena zł. 2.
- Tom XXX.** Seria prawnicza, zeszyt 4. Prof. A. Łotocki. Autokefalia. Tom II. Cena zł. 15.
- Tom XXXI.** Seria filologiczna, zeszyt 5. Dr. J. Rudnicki. Sufiksy: -yście, -yśko, -śko w języku ukraińskim. Cena zł. 2.
- Tom XXXII.** Seria ekonomiczna, zeszyt 8. Zagadnienia współczesne życia gospodarczego Ukrainy. Tom II. Cena zł. 5.
- Tom XXXIII.** Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 2. S. M. Kuczynski. Ziemia Czerniawsko-Siewierskie pod rządami Litwy (w języku polskim). Cena zł. 10.
- Tom XXXIV.** Seria filologiczna, zeszyt 6. R. Smal-Stocki. Język ukraiński w Ukraine Sowieckiej. Cena zł. 5.
- Tom XXXV.** Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 3. Marcelli Handelman. Ukrainska polityka ks. Adama Czartoryskiego przed wojną Krymską (w języku polskim). Cena zł. 5.
- Tom XXXVI.** Seria przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 1. Liturgia św. Jana Złotoustego. (wyczerpano).
- Tom XXXVII.** Seria prac Komisji dla badań ruchu ukraińskiego, zeszyt 1. Archiwum Michała Drahomanowa. Tom I. Korespondencja Kijowskiej Starej Hromady z M. Drahomanowem (1870–1895). Cena zł. 15.
- Tom XXXVIII.** Seria przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 2. Psalterz. Cena zł. 3.
- Tom XXXIX.** Seria prawnicza, zeszyt 5. W. Sadowski. Polityka narodowościowa Sowietów na Ukrainie. Cena zł. 5.
- Tom XL.** Seria pamiętników, zeszyt 5. A. Łotocki. W Konstantynopolu (w druku).
- Tom XLI.** Seria ekonomiczna, zeszyt 6. E. Głowiński. Finanse Ukraine Radzieckiej (w druku).
- Tom XLI.** Seria historyczna, zeszyt 4. B. Krupnicki. Hetman Filip Orlik (1672–1742). Zarys działalności politycznej. Cena zł. 7.
- Tom XLII.** Seria ekonomiczna, zeszyt 10. W. Iwanys. Przemyśl Ukrainy i Północnego Kaukazu. Cena zł. 5.
- Tom XLIII.** Seria filologiczna, zeszyt 7. M. Przeźwińska. Gwara nadolska. Cena zł. 3.
- Tom XLIV.** Seria ekonomiczna, zeszyt 11. B. Iwanicki. Las i gospodarka leśna na Ukrainie. Tom I. Cena zł. 7.
- Tom XLV.** Seria historyczna, zeszyt 5. M. Mazepa. Księga zbiorowa. Tom I. Cena zł. 5.
- Tom XLVI.** Seria historyczna, zeszyt 6. M. Mazepa. Księga zbiorowa. Tom II (w druku).
- Tom XLVII.** Seria historyczna, zeszyt 7. Z przeszłości. Księga zbiorowa. Tom I. Cena zł. 5.
- Tom XLVIII.** Seria historyczna, zeszyt 8. Ukrainski ruch akademicki (w druku).
- Tom XLIX.** Seria historyczna, zeszyt 9. Diariusz hetmana Orlika. Tom II. Przygotował do druku Jan z Tokar Tokarszewski Karaszewicz (w druku).
- Tom LI.** Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 4. Antologia poezji i prozy ukraińskiej w przekładach polskich. Pod redakcją B. Łepkiego (w druku).
- Tom LII.** Seria przekładów Pisma Świętego i ksiąg liturgicznych, zeszyt 3. Liturgia św. Bazylego Wielkiego. Cena zł. 1.50.
- Tom LIII.** Seria przekładów Pisma Świętego i ksiąg liturgicznych, zeszyt 4. Liturgia Darów Uprzednio Poświęconych św. Grzegorza Dialoga. Cena zł. 1.
- Tom LIV.** Seria prac Komisji dla badań zagadnień polsko-ukraińskich, zeszyt 5. Bulletins de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens. Prix zł. 2.

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
PRACE UKRAIŃSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO
TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN

TOM — LIII — VOLUME

Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових Книг, книга 3. — Seria
przekładów Pisma Świętego i tekstów liturgicznych, zeszyt 3. — Série de
traductions des Saintes Ecritures et des livres liturgiques, livraison 3.

**ЛІТУРГІЯ
РАНІШ ОСВЯЧЕНИХ ДАРІВ
СВ. ГРИГОРІЯ ДВОСЛОВА**

Комісія перекладу Святого Письма і Богослужбових Книг при Українському Науковому Інституті, в засіданні 20 червня 1938 року, під головуванням Його Блаженства, Блаженнішого ДІОНІСІЯ, Митрополита Варшавського і всієї Польщі, ухвалила:

„Переклад Літургії Раніш Освячених Дарів Святого Григорія Двоєслова, виконаний проф. Михайлом Кобрином та зредагований Українським Науковим Інститутом, визнати за згідний з грецьким оригіналом та, в місцевих особливостях, з уживаним Святою Автокефальною Церквою в Польщі церковнословянським перекладом.

Голова Комісії, Митрополит Варшавський і всієї Польщі
ДІОНІСІЙ.

Заступник Голови, Директор Українського Наукового
Інституту О. Лотоцький.

Секретар Комісії Д. Дорошенко“.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ РАНІШ ОСВЯЧЕНИХ ДАРІВ

Диякон, ставши, як звичайно, на амвоні, виголошує:

Благослови, Владико.

Священик, стоячи перед Святым Престолом, промовляє вголос:

Благословене Царство Отця й Сина і Святого Духа, нині
й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Читець: Гірайдіте, поклонімось Цареві нашому, Богу.

Гірайдіте, поклонімось і припадімо до Христа, Царя на-
шого, Бога.

Гірайдіте, поклонімось і припадімо до самого Христа, Царя
й Бога нашого.

І початковий псалом:

Благослови, душа моя, Господа. Господи Боже мій, Ти зве-
личився велими; у хвалу та величинств зодягнувся еси. Одяга-
єшся в світло, як в одежду, небо, наче шатро, простягаєш. По-
криваєш водами висоти Твої, обертаєш хмари в дорогу Собі, на
крилах вітру Ти ходиш. Посланцями Своїми твориш духи і слу-
гами Своїми — вогонь палючий. Заснував Ти землю на твердій
основі її, не похилиться вона повік-віки. Безодня, як одежда, по-
криває її. На горах стануть води. Від погрози Твоєї вони побі-
жать; від гуку грому Твоєго злякаються. Підіймаються вони,
як гори, і сходять на поля в місце, що Ти положив для них. Ти
визначив межу, що за неї не перейдуть та не вернутися землю
покрити. Ярами посилаєш потоки: серед гір пройдуть води. Напува-
ти будуть вони всіх звірів польових, дики осли дожида-
тимуть їх у спразі своїй. Над ними птахи небесні гніздитися бу-
дуть, з-поміж скель подадуть голос. Ти напуваєш гори з висот
Своїх, від плоду діл Твоїх земля насытиться. Ти вирощуєш
траву для скотини й зілля на послугу людям, щоб здобули хліб
із землі. І вино веселить серце чоловіка, щоб лицезріти блища-
ло як од оливни; і хліб серце чоловіка кріпить. Насичиться дерева

польовії, кедри ливанські, що Ти насадив їх. Там птахи гніздитися будуть; гнізда чаплі найвище над ними. Гори високі — для оленів, скелі — притулок для зайців. Він створив місяць, щоб означити час; сонце пізнало захід свій. Ти навів темряву, і настала ніч; у ній ходитимуть усі звірі лісовії. Левята ричати по здобич, щоб поживу здобути собі від Бога. Зійде сонце, і вони зберуться та в логовищах своїх полягають. Вийде чоловік на працю свою і на роботу свою до вечора. Які величні діла Твої, Господи, все премудро створив еси; земля повна творіння Твого. От море велике й широке; там гади, що їм ліку нема, звірина мала із великою. Там пливуть кораблі, змій той, що Ти створив його, щоб насміхатися з нього. Усе дожидає Тебе, щоб Ти дав їм поживу у свій час. Коли даси їм, вони зберуть; коли відкриеш руку, все добром наповниться. А коли відвернеш лице, стривожаться; візьмеш дух іх, і помруть та в пил свій обернуться. Пошлеш Духа Твого, і оновлені будуть, і відновиш лице землі. Нехай буде слава Господня повік. Звеселиться Господь з діл своїх. Він поглядає на землю і змушує її тремтіти, доторкається гір, і вони димляться. Співатиму Господеві за життя моєго, співатиму Богові моєму, поки живу. Нехай буде сподобна йому бесіда моя, а я звеселюсь в Господі. Нехай зникнуть грішники з землі і беззаконники так, щоб їх не було. Благослови, душа моя, Господа.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Алілуя, алілуя, алілуя, слава Тобі, Боже (тричі).

А священик проказує про себе молитви світильничні, починаючи від четвертої (три перші молитви проказує після ектеній).

Молитва четверта:

Ти, що Його немовчними піснями й безперестанними похвалами Святі Сили прославляєш, наповни уста наші хвали Твоєї, щоб звеличити імя Святеє Твоє; і дай нам участь і долю зо всіма тими, що поправді бояться Тебе й додержують заповідей Твоїх, молитвами Святої Богородиці й усіх Святих Твоїх.

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Молитва п'ята:

Господи, Господи, Ти, що держиш усе Пречистою рукою Твоєю, довготерпиш усім нам і вболіваєш над злими вчинками нашими; спомяни милосердя Твоє й милості Твою; зглянься на нас

у благості Твоїй, і дай нам і на останку дня цього уникнути усяких підступів лукавого, і благодаттю Пресвятого Твоєго Духа життя наше вільним од спокус збережи.

Милостю їй чоловіколюбством Єдинородного Твоєго Сина, що з ним благословен єси з Пресвятым і Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині їй повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Молитва шоста:

Боже Великий і Дивний, що невимовною благістю їй багатим промислом правиш усім; Ти дарував нам і земні блага, і дав нам запоруку обіцянного царства вже дарованими нам благами; Ти допоміг нам і за минулий час нинішнього дня всякого зла уникнути; дай нам і останок бездоганно прожити перед святою славою Твоєю, прославляти Тебе, єдиного Благого їй Чоловіколюбного Бога нашого.

Бо Ти єси Бог наш, і Тобі славу віддаємо, Отцю їй Синові і Святому Духові, нині їй повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Молитва сьома:

Боже Великий і Вишній, Ти єдиний, що маєш безсмертя, Ти у світлі живеш неприступнім, Ти все творіння премудро створив, Ти світло від темряви відділив, і поставив сонце володіти днем, а місяць і зорі володіти ніччю. Ти сподобив нас грішних і в оцю годину прийти перед лице Твоє з хвалою і вечірню похвалу Тобі принести; Сам, Чоловіколюбче, піднеси молитву нашу, наче кадило перед Тобою, і, як паходці, прийми її. І вечір цей і ніч, що надходять, дай нам мирні; зодягни нас у зброю світла; визволи нас од страху нічного ї від усякого випадку, що приходить у темряві; і сон, що його Ти на відпочинок дав немочі нашій, пошли нам вільний од усякої примари диявольської. Так, Владико, Подавче благ — щоб і на ложах наших, каючись, ми споминали вночі імя Твоє, і наукою Твоїх заповідей просвіщаючись, встали в радості душевній на хвалу Твоєї благости, Твоєму милосердю молитви ї благання приносичи за гріхи власні ї усіх людей Твоїх, на яких милостиво згляньяся молитвами Святої Богородиці.

Бо Ти Благий і Чоловіколюбний Бог єси, і Тобі славу віддаємо, Отцю їй Синові і Святому Духові, нині їй повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Після ж початкового псалма диякон виголошує ектенію:

У спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій з неба й спасіння душ наших Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій усього світу, за добрий стан Святих Божих Церков та зєднання всіх Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За Святий Храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За Владику нашого, Блаженнішого Митрополита Діонісія, і Владику нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя правлячого єпископа), чесне пресвітерство, во Христі дияконство, за ввесь причет і народ Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За правлячу владу нашу й усе Христолюбиве військо Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За місто це (або: село це, або: за Святий Монастир цей), всяке місто й край, і за тих, що з вірою живуть у них, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За добрі поліття, за врожай плодів земних та за часи спокійні Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За тих, що водою чи суходолом подорож справляють, за недужих, знеможених, увязнених, і за спасіння їх Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святыми помянувші, самі себе й один одного і все життя наше Христу Богоїві доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння,
Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Молитва першого антифону:

Господи Милосердний і Милостивий, Довготерпеливий і Многомилостивий, уваж на молитву нашу і вислухай голосу моління нашого, вчини нам знамення на добро; настав нас на путь Твою, щоб ходити в істині Твоїй; звесели серця наши, щоб боятися імені Твого Святого, бо Ти великий єси і твориш чудеса, Ти єси Бог Єдиний, і нема Тобі рівного між богами, Господи; Сильний у милості і Благий у кріпості, щоб помагати й по-тішати і спасті всіх, що надію покладають на Святе імя Твоє.

Читець: До Господа в скорботі моїй взивав я, і Він вислухав мене. Господи, визволь душу мою від уст неправедних і від язика зрадливого. Що дастесь тобі або що приложиться тобі до язика зрадливого? Гострі стріли сильного з вугіллям, що нищить. Лихо мені, що подорож моя задлялася; оселившись я між оселями кидарськими. Довго подорожувала душа моя; з тими, що ненавидять мир, був я сумирний. Коли промовляв я до них, вони без вини ворогували проти мене.

Я звів очі мої в гори, звідки прийде поміч моя. Поміч мся від Господа, що створив небо та землю. Не дай нозі твоїй захитатися, і не задрімає Той, що охороняє тебе. От не задрімає й не засне той, що оберігає Ізраїля. Господь охоронить тебе, Господь оборона твоя праворуч тебе. Уденъ сонце не припече тебе, ані місяць уночі. Господь збереже тебе від усякого зла; збереже душу твою Господь. Господь збереже вхід твій і вихід твій віднині й до віку.

Зрадів я, коли сказали мені: підемо до дому Господнього. Стояли ноги наші у дворах твоїх, Єрусалиме. Єрусалим, що будується, як місто, якого будівлі при купі. Бо туди приходили покоління, покоління Господні, за заповітом Ізраїлевим, прославити імя Господнє. Бо там поставлено престоли для суду, престоли в домі Давида. Просіте ж спокою для Єрусалиму й достатку для тих, що люблять тебе. Тож нехай буде спокій у силі твоїй, і достаток у палатах твоїх. За-для братів моїх і близніх моїх говорив я: „мир тобі”. За-для дому Господа Бога нашого шукав я добра тобі.

До Тебе, що перебуваєш на небі, звів я очі мої. Так, як очі слуг звертаються до рук господарів своїх, як очі служниці —

до рук господині її, так очі наші — до Господа Бога нашого, поки помилує нас. Помилуй нас, Господи, помилуй нас, бо надто сповнені ми погорди. Над міру сповнена душа наша ганьби від багатих та зневаги від гордих.

Коли б не Господь був із нами, то нехай скаже Ізраїль, — коли б не Господь був із нами, як люди проти нас повстали, то певно живих пожерли б нас. Коли б розгорілась ярість їх на нас, то певно вода потопила б нас. Справді через потік перейшла душа наша, справді перейшла душа наша воду прудку. Благословен Господь, що не віддав нас на здобич зубам їх. Душа наша, як птиця, визволилась із сіті ловців: сіть розірвалась, і ми визволилися. Поміч наша в імені Господа, що сотворив небо та землю.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Алілуя, алілуя, алілуя, слава Тобі, Боже (тричі).

Диякон: Ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святыми помянувши, самі себе ѹ один одного, і все життя наше Христу Богоví доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик: Бо Твоя влада і Твоє єсть царство і сила і слава, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Молитва другого антифону:

Господи, не суди нас гнівом Твоїм і не карай нас обуренням Твоїм; але вчини з нами з милости Твоєї, Лікарю й Цілителю душ наших, ведучи нас до пристановища волі Твоєї; просвіти очі сердець наших на познання істини Твоєї; і даруй нам останок цього дня ѹ увесь час життя нашого мирний і безгрішний, молитвами Святої Богородиці ѹ усіх Святих Твоїх.

Читець: Ті, що надіються на Господа, як гора Сіон; не захитається повік, хто живе в Єрусалимі. Гори навколо нього, і Господь — навколо народу Своого віднині ѹ повік. Бо не зоставить Господь жезла грішників над долею праведних, щоб не

простягли праведні рук своїх до беззаконня. Ущаслив, Господи, добрих і правих серцем. А тих, що схиляються до хитрощів, відведе Господь разом із тими, що чинять беззаконня. Мир на Ізраїля.

Як утішенні були ми, коли повертає Господь полон Сіону. Тоді уста наші наповнились радістю, і язык наш веселістю. Тоді говорили між народами: „велике Господь учинив із ними”. Велике Господь створив із нами: ми звеселилися. Поверни, Господи, полон наш, наче потоки за вітру південного. Ті, що сіють у слузах, пожнуть у радості. Відходячи, вони відходили та плакали, покидаючи насіння своє; а, вертаючи, прийдуть у радості, збираючи снопи свої.

Коли не Господь збудує дім, даремне будівничі трудились; коли не Господь охоронятиме місто, даремне пильнував сторож. Даремне встаєте зрання; ви, що їсте хліб журби, вставайте після спочинку, коли Бог дасть сон улюбленим своїм. Оце насліддя від Господа — сини; нагорода від Нього — плід утроби. Як стріли в руці сильного, так сини вигнанці. Блажен, хто сповнить ними жадання своє; не осоромляться вони, коли будуть говорити з ворогами своїми в воротях.

Блаженні всі, що бояться Господа, ходять путями Його. Трудом рук Твоїх живиться будеш; щасливий ти, і добре тобі буде. Дружина твоя, як лоза плодовита біля дому твоєго, сини твої, немов паростки оливні круг стола твоєго. Ось так благословен буде чоловік, що бойтися Господа. Нехай благословить тебе Господь із Сіону, і щоб ти побачив добро Єрусалиму по всі дні життя твоєго, і щоб ти побачив дітей синів твоїх. Мир на Ізраїля.

Часто боролися зо мною від молодих літ моїх, нехай же скаже Ізраїль. Часто боролися зо мною від молодих літ моїх, та не перемогли мене. На хребті моїм будували грішники, чинили далі беззаконня своє. Праведний Господь постинав шії грішників. Нехай осоромляться й вернутися назад усі, що ненавидять Сіон. Нехай будуть, як трава на покрівлі, що перше, ніж її вирвали, засохла, якою не наповнив руки своєї жнець і пазухи своєї той, що снопи збирає. І не сказали перехожі: „благословення Господнє на нас; ми благословили вас в ім'я Господнє”.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Алілуя, алілуя, алілуя, слава Тобі, Боже (тричі).

Диякон: Ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святыми помянувши, самі себе ѹ один одного, і все життя наше Христу Богою доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик: Бо Ти Благий і Чоловіколюбний Бог єси, і Тобі славу віддаємо, Отцю ѹ Синові і Святому Духові, нині ѹ повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Молитва третього антифону:

Господи, Боже наш, помяни нас, грішних і негідних рабів Твоїх, коли призоваемо Святе ѹ поклоняєме ім'я Твоє, і не осороми нас супроти надії на милость Твою, але дай нам, Боже, все, чого просимо для спасіння, і сподоби нас любити ѹ боятись Тебе від усього серця нашого, і чинити в усьому волю Твою.

Читець: Із глибини взивав я до Тебе, Господи; вислухай, Господи, голосу моего. Нехай будуть уші Твої уважні на голос моління моего. Коли на беззаконня зважатимеш, Господи, — Господи, хто устоїть? Бо в Тебе очищення есть. За-для імени Твоїого я дожидав Тебе, Господи; дожидала душа моя слова Твого; надіялась душа моя на Господа. Від сторожі ранньої до ночі, від сторожі ранньої нехай надіється Ізраїль на Господа. Бо в Господа милость і велике у Нього визволення, і Він визволить Ізраїля від усякого беззаконня ѹого.

Господи, не пишалося серце мое, і не пишалися очі мої, і не входив я у велике, ні в дивне, що вище за мене. Коли не був я покірний і пишався в душі своїй, то, як відлучена дитина матері своїй, так Ти відплатиш душі моїй. Нехай надіється Ізраїль на Господа віднині аж до віку.

Помяни, Господи, Давида ѹ усю лагідність ѹого, як він клявся Господеві, присягався Богу Якова: „не ввійду до шатра дому моего, не ляжу на постелі ложа моего, не дам сну очам моїм, і дрімоти повікам моїм, і відпочинку скроням моїм, поки не знайду місця Господеві, шатра Богові Якова”. Оце чули ми про нього в Євграфі, знайшли ѹого на полях лісових. Увійдімо

до шатрів Його, поклонімось на місці, де стояли ноги Його. Встань, Господи, на місце відпочинку Твоєго, Ти й кивот святині Твоєї. Священики Твої зодягнуться в правду, і преподобні Твої возрадуються. За-для Давида, слуги Твоєго, не відверні лиця помазанника Твоєго. Клявся Господь Давидові істиною ї не відмовиться від неї: з плоду утроби твоєї посаджу на престолі твоєму. Коли сили твої додержать заповіту Мого, і заповідей Моїх, яким я навчу їх, то й сини їх повік засядуть на престолі твоїм. Бо вибрав Господь Сіон, побажав його на оселю Собі. Оце відпочинок Мій повік-віки, тут оселюся, бо Я побажав його. Здобич його щедро благословлю, убогих його нагодую хлібом. Священиків його зодягну в спасіння, і преподобні його радістю радуватись будуть. Там виплекаю силу Давидову; приготував я світильник помазанникові Моєму. Ворогів його зодягну в сором, і на ньому процвіте святыня Моя.

От, що добре, от, що гарне, це — коли браття живуть укупі. Це як миро на голові, що на бороду спливає, на бороду Аарона, що спливає на край одежі його, як роса Аермонська, що сходить на гори Сіонські; бо там заповів Господь благословення й життя повік.

Благословіте нині Господа, всі слуги Господні, що стоїте в домі Господньому, у дворах дому Бога нашого. Ночами здіймайте руки ваші до святині і благословіте Господа. Нехай благословить тебе Господь із Сиона, що сотворив небо та землю.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Алілуя, алілуя, алілуя, слава Тобі, Боже (тричі).

Диякон: Ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Читець: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословену, Славну Владичицю нашу Богородицю і Приснодіву Марію зо всіма Святыми помянувши, самі себе і один одного, і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

Священик уголос: Бо Ти еси Бог наш, Бог, щоб милувати ї спасати, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

І співають: Господи, взвивав я до Тебе, вислухай мене; вислухай мене, Господи. Господи, взвивав я до Тебе, вислухай мене; вислухай голосу моління моого, коли я взываю до Тебе; вислухай мене, Господи.

Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою, підношення рук моїх, як жертва вечірня; вислухай мене Господи.

Читець: Постав, Господи, сторожу для уст моїх, і двері охорони для губів моїх.

Не нахили серця моого до слів лукавих, щоб не виправдувавсь я у гріхах разом із людьми, що чинять беззаконня, та щоб не зєднавсь із вибраними їх.

Буде навчати мене праведник милостиво і докоряти мені, олиця ж грішника нехай не намастить голови моєї, та й молитва моя нехай не буде до вподоби їм.

Пожерті були при камені судді їх; почуються слова мої, бо вони переможні.

Як розметалася скиба по землі, так розсипались кості їх перед пеклом.

Бо до Тебе, Господи, Господи, очі мої, на Тебе я надіявся; не відійми душі моєї.

Охорони мене від сіті, яку заставили на мене, від тенет тих, що чинять беззаконня.

Упадуть у сіть свою грішники; один я зостануся, поки не загину.

Голосом моїм до Господа я закликав, голосом моїм до Господа я помолився.

Виллю перед Ним благання мое, журбу мою перед Ним розповім.

Коли знемагав у мені дух мій, Ти знав путі мої; на тій путі, що нею ходив я, заставили сіть на мене.

Дививсь я праворуч і озирався, бо не було нікого, хто знав би мене; не було, де прихилитись мені, і немає нікого, хто просив би за душу мою.

До Тебе, Господи, я закликав і сказав: „Ти — надія моя, частина моя на землі живих.

Уваж на моління мое, бо надто я упокорений; визволь мене від гонителів моїх, бо вони зміцнилися більше, ніж я”.

Потім співають стихири на 10, самогласні дні, потім мученичен, потім три подібні з тріоді й три стихири з мінєї. Слава, і нині, Богородичний..

А диякон кадить по порядку. І буває вхід із кадильницею, а якщо єсть свято, і буде читатись Євангелія, то вхід буває з Євангелією.

Молитва входу:

Увечері, і вранці, і опівдні хвалимо, благословимо, подякуємо і благаємо Тебе, Владико всього; піднеси молитву нашу наче кадило перед Тобою, і не нахиляй сердець наших до слів чи помислів лукавих; але захисти нас від усіх, що ловлять душі наші, бо до Тебе, Господи, Господи, звернені очі наші, і на Тебе ми надію поклали; не посороми нас, Боже наш. Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Коли ж проспівають стихири, виголошує диякон або священик:

Премудрість. Станьмо просто.

Співці: Світло тихе святої слави Безсмертного Отця, Небесного, Святого, Блаженного, Ісусе Христе. Прийшовши на захід сонця, бачивши світло вечірнє, славимо Отця, Сина і Святого Духа, Бога. Достойно єсть по всі часи Тебе прославляти голосами побожними, Сину Божий, що життя даєш, тому світ Тебе славить.

Диякон: Будьмо уважні.

Священик: Мир усім.

Читець: І духові твоєму.

Диякон: Премудрість. Будьмо уважні.

Читець: прокимен.

Диякон: Премудрість.

Читець: Битія читання.

Диякон: Будьмо уважні.

Святі Двері зачиняються. Після відчитання паремії Святі Двері відчиняються.

Диякон: Будьмо уважні.

Читець: прокимен.

По відспіванні другого прокимну диякон виголошує: **Повеліте.**

Священик, уявивши обома руками кадильницю й ставник із другою свічкою, стоїть перед Святым Престолом і, звернувшись на схід, чинить знак хреста, виголошуючи: **Премудрість. Станьмо просто.**

Потім, повернувшись на захід до народу, який стає на коліна й склоняє голову до землі, виголошує: Світло Христове просвіщає всіх.

Святі Двері зачиняються.

Читець: Притчей читання.

Диякон: Будьмо уважні.

І читець читає паремію дня; якщо є свято, то читаються також паремії свята.

Після паремій священик промовляє: **Мир тобі.**

Диякон: **Премудрість.**

Святі Двері відчиняються.

Читець співає: Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою, підношення рук моїх, як жертва вечірня.

Поки читець співає, стоячи, правий і лівий хор і всесь народ присутній у церкві стоять на колінах, молячись. І коли читець проспіває, перший хор і народ з того боку, вставши, співає те саме:

Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою, підношення рук моїх, як жертва вечірня.

А другий хор та народ з того боку стоять на колінах, молячись.

Потім читець співає перший стих: Господи, взвивав я до Тебе, вислухай мене; вислухай голосу моління моєго, коли я взвиваю до Тебе.

І коли читець проспіває стих, другий хор і народ з того боку, вставши, співає:

Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою, підношення рук моїх, як жертва вечірня.

Тоді перший хор і народ, що стоїть із того боку, стають на коліна.

Потім читець співає другий стих: Постав, Господи, сторожу для уст моїх і двері охорони для губів моїх.

І знову перший хор і народ з того боку, вставши, співає:

Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою, підношення рук моїх, як жертва вечірня.

А другий хор і народ, що стоїть із того боку, стає на коліна.

Потім читець співає третій стих: Не нахили серця моєго до слів лукавих, щоб не виправдувавсь я у гріах.

І знову другий хор і народ з того боку, вставши, співає:

Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою, підношення рук моїх, як жертва вечірня.

А перший хор і народ, що стоїть із того боку, знову стають на коліна.

Потім читець, ставши на коліна, знову співає:

Нехай піднесеться молитва моя, наче кадило перед Тобою.

Під час співання вищезазначених стихів священик, узявши кадильницю, стає перед Святым Престолом і кадить. Перед тим, як читець має співати востаннє „Нехай піднесеться молитва моя...“, священик іде до Жертівника, кадить перед ним і, отдавши кадильницю, стає на коліна перед Святым Престолом.

Тоді обидва хори й увесь народ, що стоїть у церкві, стають на коліна і стоять, поки читець співає.

Уставши ж, доспівують на крилосі:

Підношення рук моїх, як жертва вечірняя.

Після цього священик проказує молитву Святого Єфрема Сирина:

Господи й Владико життя моєго. Духа лінівства, суетудрія, властолюбства й пустомовства не дай мені.

Земний поклін.

Духа ж чистоти, покори, терпіння та любови даруй мені, рабу Твоєму.

Земний поклін.

Так, Господи Царю! Дай мені бачити гріхи мої, і не осуджувати брата моєго, бо Ти благословен єси на віки вічні. Амінь.

Земний поклін.

Якщо єсть свято Святого або храму, то після поклонів співається прокимен, читаються Апостол і Євангелія. А як свята нема, то зараз по поклонах диякон проказує сугубу ектенію:

Промовмо всі з усієї душі, і з усього нашого розуміння промовмо.

Співці: Господи, помилуй.

Господи Вседержителю, Боже отців наших, молимось Тобі, вислухай і помилуй.

Співці: Господи, помилуй.

Помилуй нас, Боже, з великої милости Твоєї, молимось Тобі, вислухай і помилуй.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Щира молитва:

Господи Боже наш, щиру цю молитву прийми від рабів Твоїх і помилуй нас з великої ласки Твоєї, і щедрість Твою пошли на нас і на всіх людей Твоїх, що ждуть од Тебе багатої милости.

Після цієї молитви священик розгортає ілітон і три сторони, крім верхньої, антимінсу.

Ще молимось за Владику нашого, Блаженнішого Митрополита Діонісія, і за Владику нашого, Преосвященнішого Єпископа (імя правлячого єпископа), і за всю во Христі братію нашу.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимось за правлячу владу нашу і за все Христолюбиве військо.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимось за братів наших священиків, священномонахів і все во Христі братство наше.

Співці: Господи, помилуй. (тричі).

Ще молимось за блаженних і повікнезабутніх святіших патріархів православних і благочестивих царів і благовірних цариць і ктиторів Святого Храму цього (якщо в монастири: Святого Манастиря цього), і всіх отців і братів раніше спочилих, що тут і повсюди лежать, православних.

Співці. Господи, помилуй (тричі).

Ще молимось за тих, що дари приносять і добро діють у Святому й Всечесному Храмі цьому, за тих, що працюють, співають і за всіх присутніх людей, що ждуть од Тебе великої й багатої милості.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Священик уголос: Бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний Бог еси, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Якщо буде поминання спочилих, то диякон або священик проказує оцю ектенію:

Помилуй нас, Боже, з великої милости Твсєї, молимось Тобі, вислухай і помилуй.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Ще молимось за спокій душ спочилих рабів Божих (імена) і за відпущення їм усякої провини вільної і невільної.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Щоб Господь Бог оселив душі їх, де праведні спочивають.

Співці: Господи, помилуй (тричі).

Милости Божої, царства небесного й одпущення гріхів їх у Христа, Безсмертного Царя й Бога нашого, просімо.

Співці: Подай, Господи.

Диякон: Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Священик: Боже духів і всього тілесного, Ти смерть переміг і силу диявола знищив, і життя світові Твоєму подав. Сам, Господи, упокой душі спочилих рабів Твоїх (імена) у місці світлім, у місці квітучім, у місці спокою, де нема ні недуги, ні журби, ні зідхання. Усякий гріх, що вчинили вони словом, чи ділом, чи думкою, як Милосердний і Чоловіколюбний Бог, прости. Бо нема людини, що жила б і не згрішила. Ти бо Один без гріха, правда Твоя — правда вічна, і слово Твое істина.

Уголос: Бо Ти Воскресення, Життя й Спокій спочилих рабів Твоїх (імена), Христе Боже наш, і Тобі славу віддаємо з Передвіч-

ним Твоїм Отцем і з Пресвятым і Милосердним і Животворчим Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Святі Двері зачиняються.

Диякон: Що готуєтесь до Святого Хрещення, помолітесь Господеві.

Співці: Господи, помилуй.

Вірні, за тих, що до Святого Хрещення готуються, помолітесь, щоб Господь помилував їх.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб просвітив їх словом істини.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб одкрив їм Євангелію правди.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб приєднав їх до Святої Своєї Соборної і Апостольської Церкви.

Співці: Господи, помилуй.

Спаси, помилуй, заступи і охорони їх, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Що готуєтесь до Святого Хрещення, голови ваші перед Господом схиліте.

Співці: Тобі, Господи.

Молитва за тих, що готуються до Святого Хрещення:

Боже, Боже наш, Творче й Сотворителю всього, Ти хочеш, щоб усі спаслися й до познання істини прийшли. Зглянися на рабів Твоїх, що готуються до Святого Хрещення, і визволи їх від давньої омані й підступу супротивника; і поклич їх до життя вічного, просвіщаючи їх душі й тіла, і прилучаючи їх до словесного Твоєго стада, в якому призывають ім'я Твоє Святе.

Перед виголошенням священик розгортає верхню сторону антимінсу, чинить губкою знак хреста над антиміном, цілує її й кладе з правого боку вгорі антимінсу.

Уголос: Щоб і вони з нами славили Пречесне й Величне ім'я Твоє, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Диякон: Усі, що готуєтесь до Хрещення, вийдіте; що готуєтесь до Хрещення, вийдіте; усі, що готуєтесь до Хрещення, вийдіте; щоб із тих, що готуються до Хрещення, ніхто не залишився, тільки вірні, ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Так проказують тільки до середи четвертого тижня посту. Від середи ж четвертого тижня посту, після виголошення священика: „Щоб і вони з нами славили...“ диякон проказує ще й оці прохання, але тільки на Літургіях Раніш Освячених Дарів:

Усі, що готується до Святого Хрещення, вийдіте; що готується до Святого Хрещення, вийдіте; усі, хто до Просвічення, вийдіте. Помолітесь ті, хто до Просвічення.

Співці: Господи, помилуй.

Вірні, за братів, що готуються до Просвічення, і за спасіння їх Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб Господь Бог наш зміцнив їх і укріпив, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб просвітив їх світлом познання й побожності, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб сподобив їх у належний час купелі відродження, відпущення гріхів і одежі нетління, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб відродив їх водою й духом, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб дарував їм звершеність віри, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб прилучив їх до Свого святого й вибраного стада, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Спаси, помилуй, заступи й охорони їх Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Хто до Просвічення, голови ваші перед Господом схиліте.

Співці: Тобі, Господи.

Молитва за тих, що готуються до Святого Просвічення:

Яви, Владико, лице Твоє тим, що готуються до Святого Просвічення й прагнуть отрясти скверну гріховну; освіти їх помисли, зміцни їх у вірі, укріпи в надії, зверши в любові, покажи достойними членами Христа Твоего, що дав Себе на викуп за душі наші.

Священик уголос: Бо Ти еси Просвічення наше, і Тобі славу віddaємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Диякон: Усі, хто до Просвічення, вийдіте; хто до Просвічення, вийдіте; усі, що готується до Хрещення, вийдіте; щоб із тих, хто готується до Хрещення, ніхто не залишався, тільки вірні ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Оце проказується від середи четвертого тижня Великого посту.

Перша молитва в'рних:

Боже Великий і Хвальний, що животворчою смертю Христа Твоєго із тління до нетління привів еси нас, визволь усі наші почуття від омертвіння у пристрастях, давши їм за доброго провідника внутрішній розмисл; і око нехай уникає всякого погляду лукавого, і слух нехай не прихиляється до слів пустих, і яzik нехай буде чистий од речей непристойних; очисти уста наші, що хвалить Тебе, Господи; учини, щоб руки наші від злих учинків здергувалися, лише вгодне Тобі діяли, зміцняючи всі наші члени й помисли благодаттю Твоєю.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Священик уголос: Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Диякон: Ще й ще в спокої Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій з неба й спасіння душ наших Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За спокій усього світу, за добрий стан Святих Божих Церков та за зєднання всіх Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

За Святий Храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Друга молитва вірних:

Владико Святий, Преблагий, Тебе, багатого милостю, молимо, будь милостивий до нас грішних і вчини нас достойними прийняти Єдинородного Твоєго Сина й Бога нашого, Царя слави. Бо ось Пречисте Його Тіло й Животворча Кров, що в оцю годину входять, що їх проводить невидимо множество воїнства небесного, будуть предложені на цій таємній трапезі; дай нам неосудно запричаститися їх, щоб, просвіщаючи ними мислене око, ми стали синами світла й дня.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Священик: Через дар Христа Твоєго, що з Ним благословен єси, з Пресвятым і Благим і Животворчим Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Відчинаються Святі Двері, а співці співають:

Нині сили небесні з нами невидимо служать; ось бо входить Цар Слави, ось Жертву таємну звершену вони, як переможця, проводять.

Вірою і любовю приступімо, щоб учасниками життя вічного бути. Алілуя, алілуя, алілуя.

Поки співають „Нині сили...“, диякон входить північними дверима у Вівтар і, взявши кадильницю, кадить Святий Престол, Жертівник, Вівтар, іконостас і народ, при чому проказує про себе псалом 50. Після ж кадіння священик та диякон, ставши перед Святым Престолом, проказують „Нині сили небесні...“ тричі, потім, тричі вклонившись і поцілувавши Святий Престол, відходять до Жертівника. Тут священик, тричі вклонившись і поклонивши, кладе воздух на плече диякона, бере правою рукою Діскос із Божественними Тайнами й ставить його на голову, а Чашу з вином бере в ліву руку, та йдуть через північні двері, як звичайно, але нічого не промовляють; лише диякон, спереду йдучи, часто кадить. Під час входу народ стає на коліна й схиляє голову до землі. Увійшовши у Вівтар, священик ставить Чашу й Діскос на престолі, здіймає з них покрівці, бере з плеча диякона воздух і, обгорнувши ним кадильницю, покриває ним Діскос і Чашу й кадить їх, не промовляючи нічого. Після входу співці співають: „Вірою і любовю...“ Коли ж закінчать співати, священик проказує молитву Св. Єфрема Сиріна з трьома поклонами. Потім зачиняють Святі Двері й завішують катептасмою наполовину. Після цього диякон виходить із Вівтаря і, ставши на звичайному місці, промовляє:

Доповнімо вечірню молитву нашу Господеві.

Співці: Господи, помилуй.

За предложені й раніш освячені Дорогоцінні Дари Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб Чоловіколюбний Бог наш, прийнявши їх у Святий і Наднебесний і Мислений Свій Жертівник, як паоці духовні, послав на нас Божественну благодать і дар Святого Духа, помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Щоб визволитися нам од усякої журби, гніву та недолі, Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Священик молиться: Боже невимовних і невидимих тайн! У Тебе заховані скарби премудrosti й познання; Ти відкрив нам служення служби цієї і з великого чоловіколюбства Твоого наставив нас грішних приносити Тобі дари й жертви за гріхи наші й за несвідомість людську. Сам, Невидимий Царю, що твориш велиki й недослідимі, славні й надзвичайні діла, незліченні, споглянь на нас, недостойних рабів Твоїх, що стоїмо перед святым оцім жертівником, наче перед херувимським Твоїм престолом, на якому Єдинородний Син Твій і Бог наш спочиває в страшних Тайнах, що лежать перед нами; і, визволивши нас і вірних людей Твоїх від усякої нечистоти, освяти душі й тіла всіх нас освяченням неодійманим; щоб із чистим сумлінням, із неосоромленим лицем, із просвіченим серцем причащаючись цих Божественних Святощів і від них оживаючи, ми зєдналися з самим Христом Твоїм, Істинним Богом нашим, Який мовив: „Хто споживає Мое Тіло і пе Мою Кров, той у Мені пробуває, і Я в ньому”; щоб коли оселиться й пробуватиме в нас Слово Твое, Господи, ми стали храмом Пресвятого й Поклоняємого Твоого Духа, визволившись од усякого підступу диявольського, що в ділі, чи слові, чи думці виявляється, та осягнули обіцяні нам блага зо всіма Твоїми Святыми, що від віку Тобі догодили.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Диякон: Вечора всього звершеного, святого, спокійного й безгрішного у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи.

Ангела спокою, вірного провідника, охоронителя душ і тіл наших, у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи..

Прошення ѹ одпущення гріхів та провин наших у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи..

Добра ѹ пожитку для душ наших і для світу спокою у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи..

Щоб решту життя нашого в спокої та покуті скінчiti, у Господа просімо.

Співці: Подай, Господи..

Християнського кінця життя нашого, безболізного, бездоганного, спокійного, і доброї відповіді на Страшному Суді Христовому просімо.

Співці: Подай, Господи..

Єдність віри і спільність з Святым Духом випросивши, самі себе ѹ один одного, і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи..

Священик: І сподоби нас, Владико, безбоязно, неосудно наслідитись призовати Тебе, Небесного Бога Отця, і промовляти.

Народ: Отче наш, що єси на небесах. Нехай святиться імя Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі; хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам пропви наши, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас од лукавого.

Священик: Ґо Твое єсть царство ѹ сила і слава, Отця ѹ Сина і Святого Духа, нині ѹ повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: Мир усім.

Співці: І духові Твоєму.

Диякон: Голови наши перед Господом схилімо.

Співці: Тобі, Господи..

Священик, схилившись, молиться про себе: Боже Єдиний, Благий і Милосердний, що на висоті живеш і на смиренних поглядаєш, споглянь милосердним оком на всіх людей Твоїх і збережи їх, і сподоби всіх нас неосудно запричаститися Животворчих Твоїх цих Тайн, перед Тобою бо ми схилили свої голови, дожидаючи від Тебе багатої милости.

Уголос: Благодаттю ѹ милосердям та чоловіколюбством Єдинородного Сина Твоего, що з Ним благословен єси з Пре-

святым і Милосердним і Животворчим Твоїм Духом, нині й по-всякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик молиться: Вислухай, Господи Ісусе Христе Боже наш, із святої оселі Твоєї і з престолу слави Царства Твоєого, і прийди освятити нас, Ти, що на небесах з Отцем сидиш і тут з нами невидимо пробуваєш; і сподоби могутньою Твоєю рукою подати нам Пречисте Тіло Твоє і Дорогоцінну Кров Твою, і через нас усім людям.

Після молитви цієї священик і диякон вклоняються тричі, про себе промовляючи:

Боже, очисти мене грішного.

А священик, поки Божественні Дари покриті, вкладає руку й доторкається Животворчого Хліба з благоговінням і страхом великим:

Диякон: Будьмо уважні.

Священик виголошує: Раніш освячене Святе Святым.

Співці: Єдин свят, єдин Господь, Ісус Христос на славу Бога Отця. Амінь.

Тоді завішують катапетасмою другу половину Святих Дверей, і священик здіймає воздух із Святих Дарів.

І співці співають кіонік: Вкусіте й побачте, що благий Господь. Алілуя, алілуя, алілуя.

А якщо читалися Апостол і Євангелія Святого або Храму, то співають також кіонік, що його вказано.

Диякон входить у Святий Вівтар і, ставши праворуч священика, промовляє:

Розломи, Владико, Святий Хліб.

А священик, розломлюючи Святий Хліб з великою увагою і побожністю на чотири частини, промовляє:

Розломлюється й розділюється Агнець Божий, переломлюваний і неподільний, що завжди споживається і ніколи не вичерпується, а причасників освячує.

І вкладає священик частину до Святої Чаші, нічого не промовляючи, а диякон вливає теплоту до Чаші, також нічого не промовляючи, і стойте оподалік.

Священик: Дияконе, приступи.

І диякон, підійшовши, чинить поклон, побожно прохаючи прощення, і промовляє:

Ось приходжу до Безсмертного Царя й Бога нашого.

Подай мені, Владико, Дорогоцінне й Святе Тіло й Кров Господа й Бога й Спаса нашого Ісуса Христа.

А священик, узвівши одну часточку Святих Тайн, подає дияконові, промовляючи: (Імя), священномонастирю, подається Дорогоцінне

і Святеє і Пречистеє Тіло й Кров Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа на відпущення гріхів його й на життя вічне.

І диякон, поцілувавши руку, що подає, одходить і стає за Святым Престолом і, схиливши голову, молиться так, як священик:

Вірую, Господи....

Так само і священик, узявши одну часточку Святих Таїн, промовляє:

Дорогоцінне й Пресвятеє Тіло й Кров Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа подається мені, (імя), священикові, на відпущення гріхів моїх і життя вічне.

І, схиливши голову, молиться, промовляючи:

Вірую, Господи, і визнаю, що Ти еси воїстину Христос, Син Бога Живого, що прийшов на світ грішників спасти, що між ними я перший. Ще вірую, що саме це єсть Пречистеє Тіло Твоє, і саме це єсть Дорогоцінна Кров Твоя. Молюся отже Тобі: помилуй мене і прости мені провини мої вільні й невільні, чи то в слові, чи в ділі, свідомі й несвідомі; і сподоби мене неосудно запричаститися Пречистих Твоїх Таїн на відпущення гріхів і на життя вічне. Амінь.

Вечері Твоєї тайної, Сину Божий, причасником мене сьогодні прийми; бо ворогам Твоїм тайни я не розповім і цілування не дам Тобі, як Юда, але, як розбійник, визнаю Тебе: помяни мене, Господи, у Царстві Твоїм.

Нехай не на суд і не в осуд буде мені причастя Святих Твоїх Таїн, Господи, але на зцілення душі й тіла.

І так причащаються Того, що в руках тримають, з страхом і всякою обережністю.

Потім священик, узявши губку, обтирає руку, промовляючи:

Слава Тобі, Боже (тричі).

І, поцілувавши губку, кладе на місце. Потім бере Святу Чашу з покрівцем обома руками й пе з неї, нічого не промовляючи; потім обтирає уста й Святу Чашу покрівцем, що його має в руках, і ставить її на Святий Престол. Споживши ж антидор, священик обмиває руки й уста, стає осто-рону і проказує молитву подяки.

Приносимо подяку Тобі, Спасителеві всіх, Богу, за все добре, що Ти подав нам, і за причастя Святого Тіла й Крови Христа Твоєого, і молимось Тобі, Владико Чоловіколюбний: охорони нас під покровом крил Твоїх і дай нам аж до останнього нашого зідхання достойно причащатися Святощів Твоїх на просвічення душі й тіла, і на насліддя Царства Небесного.

Диякон з Чаші не пе. Він нічого не промовляє, кладе до Чаші часточки з Діскоса й покриває Чашу покрівцем, на Святий Діскос кладе звіздіцию та покрівці і, тричі вклонившись, відчиняє Святі Двері. Вклонившись побажно

один раз, диякон бере Святу Чашу, підходить до Святих Дверей і звернувшись до народу й підносячи Чашу, промовляє:

Зо страхом Божим і вірою приступіте.

Співці: Благословлю Господа у всякий час, хвала Його в устах моїх.

Треба знати, що коли єсть люди, які хочуть причащатися Святих Таїн, то священик, запричастившись, розділює останні дві частини Агнця, себто з написами „НІ“ і „КІ“ на малі часточки, щоб вистарчило всім причасникам, і так вкладає їх до Святої Чаші. Коли співці відспівають „Благословлю Господа“, священик бере Чашу, стає в Святих Дверях лицем до народу і проказує молитву: Вірую, Господи, і визнаю... і закінчує її молитвою митаря: Боже, милостивий будь до мене, грішного.

Після цього підходять ті, що хочуть запричаститися. Вони йдуть один за одним, вклоняються до землі, підходять до Чаші з усякою побожністю та страхом, руки на грудях склавши. А священик, причащаючи, промовляє:

Причащається раб Божий (імена) Дорогоцінного і Святого Тіла й Крові Господа й Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, на відпущення гріхів своїх і на життя вічне.

І диякон витирає причасникові платом уста, і той цілує Святу Чашу і, вклонившися, відходить.

I так усі причащаються.

Після ж причастя входить священик у Святий Вівтар і ставить Святощі на Святуому Престолі.

Потім звертається до людей і, благословляючи їх, промовляє:

Спаси, Боже, людей Твоїх і благослови насліддя Твоє.

Співці: Хліба небесного й чаші життя вкусіте й побачте, що благий Господь. Алілуя, алілуя, алілуя.

І покадивши Святощі тричі, священик віддає кадильницю дияконові і, взявши Святий Діскос, ставить його на голову диякона; диякон побожно приймає його і, дивлячись у бік Святих Дверей та нічого не промовляючи, відходить до Святого Жертівника і ставить на ньому Святий Діскос. А священик, уклонившись і взявши Святий Потір, звертається до Святих Дверей, і дивлячись на народ, промовляє про себе:

Благословен Бог наш.

І вголос:

Завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

І відходить до Святого Жертівника та ставить там Святощі.

Співці: Амінь.

Нехай будуть уста наші сповнені хвали Твоєї, Господи, щоб ми величали славу Твою, бо Ти сподобив нас причастилися Святих Твоїх Божественних, Безсмертних і Животворчих Таїн; охорони нас у Твоїй святині, щобувесь день ми навчалися правди Твоєї. Алілуя, алілуя, алілуя.

І, вийшовши північними дверима та ставши на звичайному місці, диякон промовляє:

Станьмо просто, прийнявши Божественних, Святих, Пречистих, Безсмертних, Небесних і Животворчих, Страшних Христових Таїн, достойно подякуймо Господеві.

Співці: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Співці: Господи, помилуй.

Дня всього звершеного, святого, спокійного й безгрішного випросивши, самі себе й один одного, і все життя наше Христу Богові доручімо.

Співці: Тобі, Господи.

А священик згортав антимінс і, тримаючи просто Євангелію, чинить над ним знак хреста.

Уголос: Бо Ти єси Освячення наше, і Тобі славу віддаємо, Отцю й Синові і Святому Духові, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: У спокої вийдімо.

Співці: Во ім'я Господне.

Диякон: Господеві помолімось.

Співці: Господи, помилуй.

Молитва заамвонна, уголос:

Владико Вседержителю, Ти все творіння премудро сотворив і невимовним промислом та многою благістю привів нас до цих священних днів на очищення душ і тіл, на приборкання пристрастів, у надії воскресення, Ти в сороковий день вручив угодникові Твоєму Мойсеєві скріжалі, від Бога креслені письмена, дай і нам, Милостивий, подвигом добрим трудитися, час посту закінчiti, у вірі єдність зберегти, голови невидимих зміїв сокрушити і переможцями над гріхомстати, і щоб змогли ми неосудно поклонитися й Святому Воскресенню. Бо благословене й прославлене Всехвальне й Величне імя Твоє, Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь. Нехай буде благословене імя Господне віднині й до віку.

І читається псалом 33:

Благословлю Господа.

У велику середу після „Нехай буде благословене...“ священик проказує молитву Св. Єфрема Сиріна з трьома поклонами.

Поки священик проказує заамвонну молитву, диякон стоїть праворуч перед образом Владики Христа, тримаючи орап свій і голову склонивши.

аж до кінця молитви. Після ж молитви священик входить Святими Дверима і, відійшовши до Жертівника, проказує таку молитву:

Господи Боже наш, Ти довів нас до цих святих днів і вчи-
нив нас причасниками Страшних Твоїх Таїн, прилучи нас до
словесного Твоого стада, і вчини наслідниками Твоого Цар-
ства нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Диякон, увійшовши північними дверима, споживає Святощі з страхом та обережністю.

Треба знати, що коли править один священик без диякона, то він, причастившись Святих Таїн (Хліба), не пе зараз із чаши, але пе по закінченні літургії та після споживання Святих Таїн. Бо вино в чаші хоча й священне єсть через вложення до нього частини Святого Хліба, але не єсть переісто-чене в Божественну Кров, бо над ним не було прочитано слів освячення, як-що буває в літургіях Йоана Золотоустого й Василія Великого.

Потім священик, вийшовши, роздає народові антидор. Роздавши анти-
дор, промовляє:

Благословення Господнє на вас, Його благодаттю та чоло-
віколюбством завжди, нині й повсякчас і на віки вічні.

Співці: Амінь.

Священик: Слава Тобі, Христе Боже, Надіє наша, слава Тобі.

Співці: Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й по-
всякчас і на віки вічні. Амінь. Господи, помилуй (тричі). Бла-
гослови.

Священик: Христос Істинний Бог наш, молитвами Пречистої
Своєї Матері (і таке інше), Святого Отця нашого Григорія Двоє-
слова, папи римського, і Святого (ім'я Святого, що його храм),
і Святого (ім'я Святого, що його память у той день) і всіх Святих,
помилує і спасе нас, бо Він Благий і Чоловіколюбець.

Співці співають многоліття.

Такий відпуст священик проказує до Страсного тижня; на Страс-
ному ж тижні проказує особливі відпусти.

Після цього священик проказує: Слава Тобі, Боже; Слава Тобі,
Боже; Слава Тобі, Боже.

Після ж відпусту читаються молитви подяки (див. стор. 29).

Потім: Нині відпускаєш раба Твого, Владико, по слову Тво-
єму з миром; бо бачили очі мої спасіння Твое, що Ти наготовив
перед лицем усіх людей, світло на просвіту невірних, і славу
народу Твого Ізраїля.

І зараз: Святий Боже, Святий Кріпкий, Святий Безсмертний,
помилуй нас (тричі).

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас
і на віки вічні. Амінь.

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, зглянься і зціли немочі наші, імені Твоого ради.

Господи, помилуй. Господи, помилуй. Господи, помилуй.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Отче наш, що єси на небесах. Нехай святиться імя Твоє; нехай прийде царство Твоє; нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі; хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас од лукавого.

Священик: Бо Твоє єсть царство й сила і слава Отця й Сина і Святого Духа, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Тропар:

Правилом віри і образом лагідности, повздержливости вчителем явило Тебе познання істини. Тому прибав Ти собі величність покорою, багатство убогістю. Отче Григоріє, моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Слава Отцю й Синові і Святому Духові, і нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь.

Богородичний:

Заступнице християн Бездоганная, молитовнице до Творця Надійная, не погорджуй молитвами грішників, але поспіши, яко Милосердная, на поміч нам, що вірно кличено до Тебе. Поспіши на молитву і скоро приди на благання, бо Ти заступаєшся завжди за тих, що почитаютъ Тебе, Богородице.

А коли хочеш, то проказуй і тропар дня.

Господи, помилуй (12 разів), Чеснішую.... Слава, і нині.

І чинить відпуст, і здіймає святі одягі.

Диякон, споживши Святощі з великою обережністю, щоб не впала їй не залишилась ні одна з найменших крихіток, наливає до Святої Чаші вина й води і, споживши, витирає губкою. Після цього складає докути святе начиння і, загорнувши, кладе на звичайному місці, проказуючи: „Нині відпускаєш“... і інше, так само, як і священик. І обмиває руки на звичайному місці, і, поклонившися разом із священиком, чинять відпуст і, дякуючи Богові за все, виходять.

Кінець Божественної Літургії Раніш Освячених Дарів.

Коли сподобишся доброго Причастя Животворчих Таємних Дарів, то зараз помолись, подякуй вельми, і тепло від душі так до Бога промов:

Слава Тобі, Боже. Слава Тобі, Боже. Слава Тобі, Боже.

Після цього проказуй оцю молитву подяки:

Дякую Тобі, Господи Боже мій, що Ти не відкинув мене грішного, а сподобив стати учасником Святощів Твоїх. Дякую Тобі, що сподобив Ти мене, недостойного, запричаститися Пречистих Твоїх і Небесних Дарів. Але, Владико й Чоловіколюбче, що за-для нас помер еси і воскрес і дарував Страшні отсі і Животворчі Таїнства на добро ѹ освячення душ і тіл наших, дай, щоб Вони ѹ мені стали на зцілення душі ѹ тіла, на відігнання всякого супротивника, на просвітлення очей серця моєго, на спокій душевних сил моїх, на віру неосудну, на любов нелицемірну, на повноту мудrosti, на додержання заповідей Твоїх, на приумноження Божественної Твоєї благодаті, Царства Твоєого осягнення; щоб, цим усім у Святині Твоїй збережений, завжди памятав я благодать Твою, і вже не для себе жив, але для Тебе, нашого Владики ѹ Доброчинця, і так, покинувши це життя в надії на життя вічне, вічносущий осягнув спокій, де не перестає голос тих, що святкують, і насолода безмежна тих, хто видить лиця Твого красу несказанну. Ти бо еси правдиве Бажання ѹ Радість невимовна тих, що люблять Тебе, Христе Боже наш, і Тебе величає все творіння во віki. Амінь.

Василія Великого:

Владико Христе Боже, Царю віків і Творче всього, дякую Тобі за все добро, що Ти подав мені, і за Причастя Пречистих і Животворчих Твоїх Таїнств. Благаю Тебе, Благий і Чоловіколюбний: охорони мене під покровом Твоїм і в захисті крил Твоїх, і дай мені аж до останнього зідхання з чистим сумлінням причащатися Святощів Твоїх на відпущення гріхів і на життя вічне. Ти бо еси Хліб життя, Джерело Святині, Подавець добра, і славу Тобі віддаємо, з Отцем і Святым Духом, нині ѹ повсякчас і на віki вічні. Амінь.

Метафраста:

Ти, що дав мені Тіло Своє добровільно на поживу, Ти, во-
гонь, що палиш недостойних, не спали мене, Творче мій. Але
пройми члени мої, всі сустави, нутро, серце. Спали терня провин
моїх; душу освяти, думки очисти, сустави разом із кістями зміц-
ни, змислів просвіти просту пятерицю. Усього мене пригвозди
до страху Твого. Завжди покривай, бережи і охорони мене від
усякого діла та слова душотлінного. Очисти і обмий і прикраси
мене; оздоби, врозуми і просвіти мене. Учини мене оселею Твоєю
Духа Єдиного, а вже не оселею гріха, щоб по Причастю од мене,
як од дому Твоєого і як од вогню, втікали злочинець усякий і всяка недоля. Яко заступників, приношу Тобі всіх Святих, чини
Безплотних, Предтечу Твого, Апостолів Премудрих, а з ними
й Матір Твою Бездоганну, Чистую. Молитви їх прийми, Хри-
сте мій Милосердний, і сином світла слугу Твого вчини. Ти бо
Єдиний еси і Освячення душ, Благий, наших і Світлість, і Тобі
належно, яко Богові і Владиці, славу всі віддаємо повсякденъ.

Інша молитва:

Тіло Твоє Святе, Господи Ісусе Христе, Боже наш, нехай
буде мені на життя вічне, і Кров Твоя Дорогоцінна на відпущення
гріхів. Нехай же буде мені подяка ця на радість, здоровя й утіху,
а на страшному і другому прищесті Твоєму сподоби мене гріш-
ного стати праворуч слави Твоєї, молитвами Пречистої Твоєї
Матері і всіх Святих.

Інша молитва, до Пресвятої Богородиці:

Пресвята Владичице Богородице, Світло затемненої душі
мої, Надіє, Покрове, Пристанище, Утіхо, Радосте моя, дякую
Тобі, що сподобила мене недостойного бути причасником Пречистого Тіла і Дорогоцінної Крови Сина Твоєого. Ти, що поро-
дила Світло правдиве, просвіти мої мислені очі серця. Ти, що по-
родила Джерело безсмертя, оживи мене, що через гріх на смерть
засуджений. Ти, Милостивого Бога Милосердная Мати, помилуй
мене і дай мені жаль і каяття в серці моєму, і покору в думках
моїх, і взивання в неволі помислів моїх; і сподоби мене до остан-
нього зідхання неосудно приймати Пречистих Таїн освячення,
на зцілення душі тіла. І дай мені сліози покаяння і визнання,
щоб величати її славити Тебе всі дні життя мого, бо Ти благо-
гословена її препрославлена еси на віки. Амінь.

Кінець молитов після Святого Причастя.

TRAVAUX DE L'INSTITUT SCIENTIFIQUE UKRAINIEN.

- Volume I.** Série statistique, livraison 1. La population ukrainienne de l'U. R. S. S. Etudes de T. Olesiewicz. O. Pytel, V. Sadovski et O. Czubenko. Prix zl. 4.
- Volume II.** Série statistique, livraison 2. T. Olesiewicz. Tableaux statistiques de la population ukrainienne de l'U. R. S. S. d'après le recensement du 17 décembre 1926. Prix zl. 10.
- Volume III.** Série économique, livraison 1. E. Głowinski, K. Maciejewicz, V. Sadowski. Les problèmes contemporains de l'économie de l'Ukraine. Prix zl. 4.
- Volume IV.** Série philologique, livraison 1. Constantin Czechowicz. Alexandre Potebnia, philosophe-linguiste ukrainien. Prix zl. 4.
- Volume V.** Série de droit, livr. 1. Prof. A. Łotocki. Les sources ukrainiennes du droit ecclésiastique. Prix zl. 10.
- Volume VI.** Série de mémoires, livraison 1. A. Łotocki. Notes et souvenirs. I-re partie. Prix zl. 6.
- Volume VII.** Série économique, livraison 2. V. Sadowski. Le travail en Ukraine soviétique. Prix zl. 4.
- Volume VIII.** Série de mémoires, livraison 2. Mémoires. L. Wasilewski, M. Galine, S. Stempowski, A. Toptychbachy, Tabouïs. Prix zl. 4.
- Volume IX.** Série de manuels, livraison 1. Prof. D. Dorochenko. Esquisses de l'histoire ukrainienne. Vol. I. (jusqu'à la moitié du XVII siècle). Prix zl. 8.
- Volume X.** Série philologique, livraison 2. Nicolas Puszkar. La plus récente palatalisation des consonnes dans la langue ukrainienne. Prix zl. 3.
- Volume XI.** Série économique, livraison 3. I. Ivassiuk. La coopération de crédit en Ukraine. Prix zl. 4.
- Volume XII.** Série de mémoires, livraison 3. A. Łotocki. Notes et souvenirs. II-me partie. Prix zl. 10.
- Volume XIII.** Série historique, livraison 1. A. Doczenko. La campagne d'hiver de 1920. Prix zl. 10.
- Volume XIV.** Série philologique, livr. 3. Ivan Zająński. Carte des dialectes ukr. avec explications. Prix zl. 2.
- Volume XV.** Série historique, livraison 2. La guerre ukrainienne de 1920 contre Moscou. I partie. Documents de l'Etat-Major de l'Armée de la République Démocratique Ukrainienne, publiés sous la direction du général V. Salski par le général P. Chandonc. Prix zl. 10.
- Volume XVI.** Série de droit, livr. 2. Prof. A. Łotocki. L'Autocéphalie. Vol. 1. Prix zl. 6.
- Volume XVII.** Série historique, livraison 3. Le Journal de l'hetman Philippe Orlit avec notes et commentaires de Jean de Tokary Tokarzewski Karaszewicz. Prix zl. 6.
- Volume XVIII.** Série de manuels, livr. 2. Prof. D. Dorochenko. Esquisses de l'histoire ukr. Vol. II. Prix zl. 12.
- Volume XIX.** Série de droit, livraison 3. Prof. A. Jakovliv. Les traités moscovito-ukrainiens aux XVII—XVIII siècles. Prix zl. 6.
- Volume XX.** Série économique, livraison 4. Prof. ing. J. Szwoheniv. L'économie hydraulique en Ukraine dans le bassin du Dnieper. Prix zl. 2.
- Volume XXI.** Série des mémoires, livraison 4. A. Łotocki. Notes et souvenirs. III-me partie. Prix zl. 10.
- Volume XXII.** Série pédagogique, livraison 1. S. Siropolko. L'instruction publique en Ukraine Soviétique. Prix zl. 6.
- Volume XXIII.** Série économique, livraison 5. Prof. B. Ivany. Utilisation des forces de la nature dans l'économie de l'Ukraine et du Caucase du Nord. Prix zl. 4.
- Volume XXIV.** Série philosophique, livr. 1. Prof. D. Czyżewski. La philosophie de Grégoire Skovoroda. Prix zl. 6.
- Volume XXV.** Série d'histoire de la littérature, livraison 1. Prof. E. Smal-Stocki. T. Chevtchenko. Interprétations. Prix zl. 7.
- Volume XXVI.** Série économique, livraison 6. V. Sadowski. La main-d'œuvre agricole en Ukraine. Prix 5.
- Volume XXVII.** Série économique, livraison 7. B. Iwanicki. Les forêts et l'économie forestière en Ukraine. II-e partie. Prix zl. 4.
- Volume XXVIII.** Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livraison 1. Léon Wasilewski. La question ukrainienne comme problème international (en polonais) (épuisé).
- Volume XXIX.** Série philologique, livraison 4. B. Łew. Une traduction ukrainienne de la chronique polonaise de Martin Bielski. Prix zl. 2.
- Volume XXX.** Série de droit, livraison 4. Prof. A. Łotocki. L'Autocéphalie. Volume II. Prix zl. 15.
- Volume XXXI.** Série philologique, livraison 5. J. Rudnicki. Les suffixes -ysce, -ysko dans la langue ukrainienne. Prix zl. 2.
- Volume XXXII.** Série économique, livraison 8. Les problèmes contemporains de l'économie de l'Ukraine. Vol. II. Prix zl. 5.
- Volume XXXIII.** Travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livr. 2. E. M. Kuczyński, Les provinces Tchernihiv-Siversk sous le gouvernement de Lithuanie (en polonais). Prix zl. 10.
- Volume XXXIV.** Série philologique, livr. 6. R. Smal-Stocki. La langue ukrainienne en Ukraine soviétique. Prix zl. 5.
- Volume XXXV.** Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livr. 3. M. Handelman. La politique ukr. du Prince Adam Czartoryski avant la guerre de Crimée (en polon.). Prix zl. 5.
- Volume XXXVI.** Série de traductions des Saintes Ecritures et des livres liturgiques, livraison 1. La Liturgie de Saint-Jean Chrysostome (épuisé).
- Volume XXXVII.** Série de travaux de la Commission d'études du mouvement national ukrainien, livraison 1. Les Archives de Michel Drabomanov. Volume I. Correspondance avec les membres de l'Association "Stara Hromada" de Kiev (années 1870-1895). Prix zl. 15.
- Volume XXXVIII.** Série de traductions de la Sainte Ecriture et des textes liturgiques, livraison 2. Psautier. Prix zl. 3.
- Volume XXXIX.** Série de droit, livraisons 5. V. Sadowski. La politique nationale des Soviets en Ukraine. Prix zl. 5.
- Volume XL.** Série de mémoires, livraison 5. A. Łotocki. A Constantinople. Prix zl. 7.
- Volume XLI.** Série économique, livraison 9. E. Głowinski. Les finances publiques de l'Ukraine soviétique (sous presse).
- Volume XLII.** Série historique, livraison 4. B. Krupnicki. L'hetman Philippe Orlit (1672-1742). Aperçu de son activité politique. Prix zl. 7.
- Volume XLIII.** Série économique, livraison 10. B. Ivany. L'industrie de l'Ukraine et du Caucase du Nord. Prix zl. 5.
- Volume XLIV.** Série philologique, livraison 7. M. Przeźpiorska. Le dialecte de la région de San. Prix zl. 3.
- Volume XLV.** Série économique, livraison 11. B. Iwanicki. Les forêts et l'économie forestière en Ukraine. I-e partie. Prix zl. 7.
- Volume XLVI.** Série historique, livraison 5. Recueil consacré à Mazepa. Volume I-er. Prix zl. 5.
- Volume XLVII.** Série historique, livraison 5. Recueil consacré à Mazepa. Volume II (sous presse).
- Volume XLVIII.** Série historique, livraison 7. Temps Passés. Volume I-er. Prix zl. 5.
- Volume XLIX.** Série historique, livraison 8. Recueil consacré au mouvement patriotique des jeunesse universitaires ukrainiennes (sous presse).
- Volume L.** Série historique, livraison 9. Le journal de l'Hetman Philippe Orlit, avec notes et commentaires de J. de Tokary Tokarzewski Karaszewicz. Volume II (sous presse).
- Volume LI.** Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livraison 4. Anthologie de la poésie et de la prose ukrainiennes (en polonais) rédigée par B. Łepki (sous presse).
- Volume LII.** Série de traductions de la Sainte Ecriture et des textes liturgiques, livraison 3. La Liturgie de Saint-Basile le Grand. Prix zl. 1.50
- Volume LIII.** Série de traductions de la Sainte Ecriture et des textes liturgiques, livraison 4. La Liturgie "tōn prohēḡasmēnōn" de Saint-Gregoire le Dialogue. Prix zl. 1.
- Volume LIV.** Série de travaux de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens, livraison 5. Bulletins de la Commission pour l'étude des problèmes polono-ukrainiens. Prix zl. 2.

ПРАЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ.

- Том I.** Серія статистична, книга 1. Українська людність ССР. Розвідки Т. Олесьевича, О. Штама, В. Садовського і О. Чубенка. Ціна 4 зол.
- Том II.** Серія статистична, книга 2. Тиміш Олесьевич. Статистичні таблиці українського населення ССР за переписом 17 грудня 1926 року. Ціна 10 зол.
- Том III.** Серія економічна, книга 1. Г. Гловінський, К. Мацієвич, В. Садовський. Сучасні проблеми економіки України. Ціна 4 зол.
- Том IV.** Серія філологічна, книга 1. Д-р Константин Чехович. Олександров Потебя. Український мисливець-лінгвіст. Ціна 4 зол.
- Том V.** Серія правничча, книга 1. Проф. О. Лотоцький. Українські джерела церковного права. Ціна 10 зол.
- Том VI.** Серія мемуарів, книга 1. О. Лотоцький. Сторінки минулого. Частина перша. Ціна 6 зол.
- Том VII.** Серія економічна, книга 2. В. Садовський. Права в УССР. Ціна 4 зол.
- Том VIII.** Серія мемуарів, книга 2. Л. Васильевский, М. Галіп, С. Стомповський, А. Топчібаші, Табул. Сподії. Ціна 4 зол.
- Том IX.** Серія підручників, книга 1. Проф. Д. Дорошенко. Нарис історії України. Том I (до половини XVII ст.). Ціна 8 зол.
- Том X.** Серія філологічна, книга 2. Д-р Микола Пушкар. Наймолодша паліаталізація шелестівок в українській мові. Ціна 3 зол.
- Том XI.** Серія економічна, книга 3. І. Івасюк. Кредитова кооперація на Україні. Ціна 4 зол.
- Том XII.** Серія мемуарів, книга 3. О. Лотоцький. Сторінки минулого. Частина друга. Ціна 10 зол.
- Том XIII.** Серія історична, книга 1. О. Доценко. Зимовий похід 1920 р. Ціна 10 зол.
- Том XIV.** Серія філологічна, книга 3. Іван Зінинський. Карта українських говорів з поясненнями. Ц. 2 з.
- Том XV.** Серія історична, книга 2. Українсько-московська війна 1920 р. Частина перша. Оперативні документи Штабу Армії Української Народної Республіки. Під редакцією генерала В. Сальського, докumenty впорядковані генералом І. Шандрук. Ціна 10 зол.
- Том XVI.** Серія правничча, книга 2. Проф. О. Лотоцький. Автоекспедиція. Том I. Ціна 6 зол.
- Том XVII.** Серія історична, книга 3. Діарій гетьмана Пилипа Орлика. Опрацювання для друку Ян з Токар Токаржевського Каращевича. Ціна 6 зол.
- Том XVIII.** Серія підручників, книга 2. Проф. Д. Дорошенко. Нарис історії України. Том II. Ціна 12 зол.
- Том XIX.** Серія правничча, книга 3. Проф. А. Яковлев. Українсько-московські договори в XVII—XVIII ст. Ціна 6 зол.
- Том XX.** Серія економічна, книга 4. Проф. інж. І. Шовгенів. Водне господарство в басейні р. Дніпра на Україні. Ціна 2 зол.
- Том XXI.** Серія мемуарів, книга 4. О. Лотоцький. Сторінки минулого. Частина третя. Ціна 10 зол.
- Том XXII.** Серія підагогічна, книга 1. Проф. С. Сиропольський. Народні освіти на Советській Україні. Ціна 6 зол.
- Том XXIII.** Серія економічна, книга 5. Проф. В. Іванис. Енергетичне господарство України та Північного Кавказу. Ціна 4 зол.
- Том XXIV.** Серія філософічна, книга 1. Проф. Д. Чижевський. Фільософія Г. С. Сковороди. Ціна 6 зол.
- Том XXV.** Серія історично-літературна, книга 1. Проф. С. Смаль-Стоцький. Т. Шевченко. Інтерпретації. Ціна 7 зол.
- Том XXVI.** Серія економічна, книга 6. В. Садовський. Робоча сила в сільському господарстві України. Ц. 5 з.
- Том XXVII.** Серія економічна, книга 7. В. Іваницький. Лісій лісове господарство України. Том II. Ціна 4 зол.
- Том XXVIII.** Серія праць Комісії для дослідів над польсько-українськими питаннями, книга 1. Леон Василевский. Українська справа як міжнародне питання (в польській мові). (Вичерпано).
- Том XXIX.** Серія філологічна, книга 4. Д-р В. Лев. Український переклад хроніки Мартина Бальського. Ціна 2 зол.
- Том XXX.** Серія правничча, книга 4. Проф. О. Лотоцький. Автоекспедиція. Том II. Ціна 15 зол.
- Том XXXI.** Серія філологічна, книга 5. Д-р Я. Рудницький. Наростка -ице, -исько, -сько в українській мові. Ціна 2 зол.
- Том XXXII.** Серія економічна, книга 8. Сучасні проблеми економіки України. Том II. Ціна 5 зол.
- Том XXXIII.** Серія праць Комісії для досліджень над польсько-українськими питаннями, книга 2. С. М. Кучинський. Чернігівсько-сіверські землі під пануванням Литви (в польській мові). Ціна 10 зол.
- Том XXXIV.** Серія філологічна, книга 6. Р. Смаль-Стоцький. Українська мова в Советській Україні. Ціна 5 зол.
- Том XXXV.** Серія праць Комісії для досліджень над польсько-українськими питаннями, книга 3. М. Ганцильман. Українська політика кн. Адама Чарториського перед Кримською війною (в польській мові). Ціна 5 зол.
- Том XXXVI.** Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових книг, книга 1. Літургія св. Йоана Золотоустого.
- Том XXXVII.** Серія праць Комісії для дослідження українського руху, книга 1. Архів Михаїла Драгоманова: Том I. Ілюстрації Київської Старої Громади з М. Драгомановим (1870-1895 рр.). Ціна 15 зол.
- Том XXXVIII.** Серія перекладів Св. Письма та Богослужбових книг, книга 2. Псалтир. Ціна 3 зол.
- Том XXXIX.** Серія правничча, книга 7. В. Садовський. Національна політика Советів на Україні. Ціна 5 зол.
- Том XL.** Серія мемуарів, книга 5. О. Лотоцький. У Пиргороді. Ціна 7 зол.
- Том XLI.** Серія економічна, книга 9. Г. Гловінський. Фінанси УССР (друкується).
- Том XLII.** Серія історична, книга 4. Б. Крупинський. Гетьман Пилип Орлик (1672—1742). Огляд його істотної діяльності. Ціна 7 зол.
- Том XLIII.** Серія економічна, книга 10. Проф. В. Іванис. Промисловість України і Північного Кавказу. Ц. 5 з.
- Том XLIV.** Серія філологічна, книга 7. М. Шепелівська. Надсянський говор. Ціна 8 зол.
- Том XLV.** Серія економічна, книга 11. В. Іваницький. Лісій лісове господарство України. Том I. Ціна 7 зол.
- Том XLVI.** Серія історична, книга 5. Мазепа. Збірник. Том I. Ціна 5 зол.
- Том XLVII.** Серія історична, книга 6. Мазепа. Збірник. Том II. Ціна 5 зол.
- Том XLVIII.** Серія історична, книга 7. 8 минулого. Збірник. Том I. Ціна 5 зол.
- Том XLIX.** Серія праць Комісії для дослідження українського руху, кн. 8. Український студенський рух. Збірник (друкується).
- Том L.** Серія історична, книга 9. Діарій гетьмана Пилипа Орлика. Том II. Опрацювання для друку Ян з Токар Токаржевського Каращевича (друкується).
- Том LI.** Серія праць Комісії для досліджень над польсько-українськими питаннями, книга 4. Антольгік української поезії і прози в польських перекладах. Під редакцією Б. Ленкого (друкується).
- Том LII.** Серія перекладів св. Письма та богослужбових книг, кн. 3. Божественна Літургія св. Василія Великого. Ціна 1 зол. 50 гр.
- Том LIII.** Серія перекладів св. Письма та богослужбових книг, кн. 4. Божественна Літургія Рахіл Освячення Дарів св. Григорія Двоєслова. Ціна 1 зол.
- Том LIV.** Серія праць Комісії для досліджень над польсько-українськими питаннями. Bulletin de la Commission pour l'ude des problèmes polono-ukrainiens. Ціна 2 зол.